

של אוסטרית בטלפון לביתו, ושעתי מסיו את הדברים הבאים:

"אינני רוצה להתערב בוויכוח הנוטש בישראל, ואין ברצוני להחריף את הדברים. אך איש אינו יכול לדרוש ממני לסבול דברים שהם בלתי-ינסבלים.

"אין שמץ של ספק בכך, שאש"ף הוא הדובר היחיד של העם הפלסטיני. כימעט כל אישי-הציבור הנבחרים בגדה המערבית וברצועת עזה, מתייצבים בגלוי מאחורי אש"ף. מי שמנסה לרמות את עצמו ואת זולתו בעניין זה — לא יצלח.

"כסוציאליסט, וכמנהיגה של מפלגה גדולה, מוטל עלי לקיים מגעים עם גוף המייצג עם של מיליונים, כדי לברר את עמדותיה ואת הדרכים המובילות לשלום.

"בהודעה המסכמת של השיחות הציג כל צד את עמדתו תוך באורח חופשי ודמוקרטי. במהלך השיחות הוברר כי יאסר עראפאת ואש"ף מסתפקים בהקמת מדינה פלסטינית בגדה המערבית וברצועת עזה, דבר שביא לכינון שלום צודק ובריקימא בין כל מדינות האזור. עראפאת אמר שעל ישראל להבהיר כיצד היא רואה את מקומה באזור, ומכאן משתמע, כמובן, שהוא מכיר בקיומה של ישראל באזור זה.

"גם כאשר הזמנתי בשעתו לווינה את הנשיא אנוור אל-סאדאת, והכרתי כי אני רואה בו ברישחה להשגת השלום — התנפלו עלי עיתוני ישראל, תקפו אותי וגידפו אותי. לכן התקפתי עלי בעיתוני ישראל אינן מטרידות אותי גם עכשיו.

"אני מבקש להתחשב בעובדה ש-200 אלף יהודים מהגוש המזרחי עברו דרך וינה, מבלי שאף אחד מהם נספג. הדבר התאפשר אך ורק תודות למדיניות בענייני המיזרח התיכון. ולראיה: שום מדינה אחרת לא היתה מוכנה לקבל על עצמה את הסיכון ולמלא תפקיד זה."

ימיה מודאג בגין

ב מהלך דברי חזרו לאלום רוב חברי-הכנסת, ומנחם בגין עימם. ניצלתי את ההזדמנות כדי להגיד כמה דברים:

אורי אבנרי: למה אתם כליכך נועקים, כאשר וילי ברנדט וברונו קרייסקי מוזינים את יאסר עראפאת, כדי לשמוע מפיו מה ין עמדותיו?

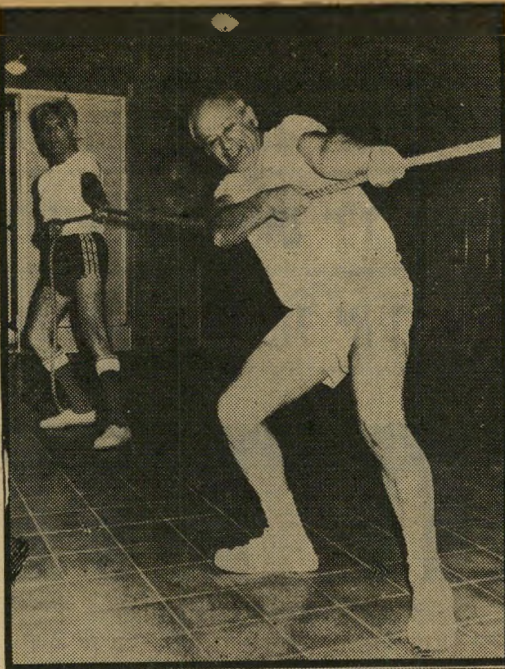
אני אגיד לך, אדוני ראש הממשלה, למה אתה מודאג. מי שלא רוצה להחזיר את הגדה המערבית ואת רצועת עזה לריבונות פלסטינית — — —

קריאה: — — — (לא נקלט).

אורי אבנרי: ברור שאתה אינך מודאג שמה יגיד עראפאת שהוא רוצה להשמיד את ישראל.

מנחם בגין: — — — (לא נקלט).

אורי אבנרי: אתה אינך מודאג שמה יאמר עראפאת שהוא רוצה להשמיד את ישראל. הייתם מאושרים אילו

ח"כ שילנסקי מרץ למשן הטלוויזיה

היה אמר זאת. אתם מודאגים שמה יאמר שהוא מוכן להכיר בישראל.

ואכן, בקומוניקט הזה שפורסם אתמול בווינה, שאני מחזיק אותו בידי, ושחוששני שרוב חברי-הכנסת, ואולי כל חברי-הכנסת, לא קראו אותו, כי הוא לא פורסם גם בעיתוני ישראל — — —

היו"ר יצחק שמיר: אל תקרא אותו כאן, אין זמן.

אורי אבנרי: אני לא אקרא אותו, אדוני היושב ראש, כי לכנסת ישראל אין זמן לשמוע דברים הנוגעים להיינו.

מאיר פעלי: הם אוטיסטים.

אורי אבנרי: האוטיסטים אינם רוצים לשמוע. אבל אני אמר שמהמיסמך הזה, כפי שהוא כתוב, נובע בבירור, כי אש"ף רוצה במדינה פלסטינית בגדה וברצועה, תמורת הכרה במדינת-ישראל. כל אדם בעל כושר מדיני מינימלי, שיקרא את המיסמך, יבין זאת.

חיילים אלמונים

כ ל פרלמנט כולל גם יסודות של תיאטרון. אך כשהוא מתדרדר לרמה של תיאטרון זול, חבל. כזאת היתה ההצגה של דוב שילנסקי מחרות. הוא

העמיד בפרוזדור סיר-ענק, וחילק ממנה משהו שנקרא, בפיו, "מרק של אסירי ציון".

הטלוויזיה באה לצלם, ובעיקבותיה באור, כמובן, הח"כים להצטלם. אחרי שסעדו את ליבם במיזנון הח"כים (תחת לשבת במליאה, שבה נמשך אותה שעה הדיון), עמדו בתור אצל שילנסקי, והצטלמו כשהם שותים מן המרק הדליל. שררה אווירה של קרנבל, והכל מצאו את עצמם נהנים.

בינתיים עברו שני חוקים את הכנסת, בכל שלוש הקריאות, במהירות הבזק:

● חוק למימון המיפלגות, לכיסוי ההוצאות של הסיבוב השני בבחירות העירוניות. הצבעתי נגד, לאור הגילוי שהמיפלגות הגדולות ממשיכות לקבל כספים ממקורות מזוהמים.

● חוק להארכת כהונתם של הרבנים הנוכחיים. גם מאיר פעיל וגם אני נאמנו בגנות החוק הזה והחוק הנלווה אליו, להסדרת הבחירות לרבנות. התנגדתי בע"י קר לקיום נפרד של רב, "ספרדי" ורב, "אשכנזי", ושאלתי למי יפנה ישראל, שאביו ספרדי ואמו אשכנזיה, או להיפך. אולי יתמנה גם רב שלישי, "אשכנזי"?

הדיון המעניין ביותר של השבוע לא זכה בשום סיקור, והתקיים באולם כימעט-ריק. אברהם כץ-עוז, מהמערך, הציע לדון בסכנה, שבמחשבי מס-ההכנסה יתרכז מיצבור עצום של מידע אינטימי על האזרחים. סגן שר-האוצר, יחזקאל פלמון, הציע להסיר את ה"הצעה מסדר-היום, בטענה כי הדבר דרוש לגביית מס-אמת. הצעתי להעביר את העניין לוועדה לדיון מעמיק — בטענה ששני הדוברים צודקים. יש צורך בפעולות דראסטיות לשם חיסול ההון השחור במדינה, אך טמור-נה גם סכנה עצומה במיצבור המידע, המתרכז בידיים שילטוניות בלי פיקוח והסדר. העניין הוסר מסדר-היום על-ידי הכנסת, שאינה רגישה לזכויות-האדם, בהצבעה אוטומטית.

פרט פיקאנטי: נפל בחלקי לנאום אחרי נאום-הכבודה של הח"כ החדש ביותר, דויד שטרן, מהליכוד. משום כך היה עלי לברך אותו, כנהוג בכנסת. עשיתי זאת במילים הבאות:

אורי אבנרי: זכות נעימה היא לי לברך את חברי-הכנסת, דויד שטרן, על נאום-הכבודה שלו בבית הזה, נאום מעניין, רציני וענייני.

השם שטרן רשום בתולדות ישראל החדשה באותיות של אש. אחיו של חברי-הכנסת, אברהם שטרן — הוא יאיר האגדתי — היום את נס המרד נגד השילטון הבריטי. כחייל האירגון הצבאי הלאומי, ששרת בנעוריו, זמ"מה, תחת פיקודו של יאיר, שרת בתודת-קודש את השיר שהוא חיבר: "חיילים אלמונים הגנו ללא מדים, מסביבנו אימה וצלמוות. כולנו גוייסנו לכל החיים — משורה ישחרר רק המוות".

דויד שטרן, הדומה לאחיו להפליא גם בחיצוניותו, הטביע אף הוא את רישומו על גוף הארץ, קבלן וכבונה, וכאיש מרכזי ביצבור-הקבלנים. אני בטוח שאי-שמיקצו מעולה זה יתרום תרומה חשובה לעבודת הכנסת.

■ **אורי אבנרי**

נגד שבתון הרכבי!

השר חיים לנדאו: אתה יודע משהו על פיתוח אנרגיה סולארית? תלך ללמוד ותדע שהרבה שנים יעברו עד שאפשר יהיה לפתח אותה כלכלית. עוטיקים בכך איליי-עולם, המשקיעים בזה מאות מיליונים ומיליארדים של דולרים, ועדיין אין פיתרון.

אורי אבנרי: ישראל תופסת כבר היום מקום נכבד בשטח זה, וזכתה בהערכה בעולם. איננו רוצים לחסוך רק כסף. אנחנו רוצים לחסוך דלק. השמש מספקת דלק.

השר חיים לנדאו: אולי בעולם הבא, עדיין לא.

אורי אבנרי: אני מוכרח לומר שהאופטימיות וה"פסימיות של השר לנדאו גזרות על-פי אמות מידה מיוערות לך. הוא מוכן להאמין לכל צעד אווילי, מסוגן של ההצעות שהוא העלה בדבריה-הנפתחה שלו לדיון, צעדים שכולם כאחד נכשלו בארץ, נכשלו בעולם.

במיוער השכל הישר, אפשר להבין שעם-ישראל יתגבר בנקל על הצעות אלה.

אדוני השר, אני מרשה לעצמי להינבא — אם כי אני יודע מה אמרו חז"ל על מי שניתנה לו הנבואה — שאנו ניפגש בעוד חצי שנה מעל הדוכן הזה, ולא יהיה עוד זכר ליום-השבתון. אתה תבטל אותו לפני כן, כמו קודמך. **וכשם שקודמך, כאשר ביטלו את יום-השבתון, לא העזו לגלות לציבור מה היה היחסון שהגיע עליידי יומיה-השבתון, גם אתה לא תעשה זאת. מפני שלא היה היחסון בימי פינקס ז"ל, ולא בימי פרס, ולא יהיה היחסון גם בימי לנדאו. אתה תכטל אותו בקוד ענות חלושה, ולא תגלה לנו מה נחפך.**

אבל אני מתחייב להציף אותך בשאלות מדי חודש בחודשו, ולשאלו כמה נחסך. תיווכה לדעת שלא היה היחסון, לא של 0.05 אחוזים, וגם לא של 0.004 אחוזים. כי ע"י-ישראל הוא יותר חכם, והוא יתגבר גם על גזירה זו.

השר חיים לנדאו: צטט אימרה של חז"ל למי ניתנה הנבואה.

אורי אבנרי: הייתי זהיר והקדמתי ואמרתי זאת. אדוני השר, שום דבר לא ייצא מזה. זוהי הצעת-סרק. זוהי התעללות בציבור, ותירלא.

הדלק בישראל. זהו היסכון מגוחך, לעומת מה שניתן לחסוך כמכח אחת, אילו עשו את הי מעשה הפשוט מכל: להתייג תחבורה ציבורית בשבת, וכך למנוע את הצורך בהפעלת רכבות מכוניות פרטיות ומוניות, כדי להביא את המוני ישראל לשפת-הים ואת-רייה-הנופש.

האמת היא, שקודם כל באה ההצעה הדרמטית, ורק אחר-כך חיפשו לה גימוקים מימוקים שונים, שהאחד מטפוס מהשני: חיסכון בכסף, חיסכון בחלפים, חיסכון בתאונות-דרכים.

כבוד היושב-ראש, את התועלת הזו אפשר היה להכפיד בנקד פי ש י ב ע ה, אילו השי-כיתו את הרלב הפרטי שיובעה ימים בשבוע.

הכה נחזור לתקופת החמורים — ולא ברור מי הם החמורים.

אין כל פרופורציה בין התועלת הנועמה שתופק — אם בכלל — ובין עוגמת-הנפש שתיגרם, הריסת המוראל של הציבור, הדיסלוקציה של העסקים, ההיעדרות ההמונית מהעבודה. כל זה צפוי, כשם שצפוי שהעשירים יקנו מכר גית שנייה למישפחה, או ישכרו רכב, או יסעו פי כמה במוניות, ואילו החברות הגדולות יגדילו את ציה-המכוניות שלהן, כדי להתגבר על תקלה זו.

השר אמר שאנחנו חיים בגזע-עוד של שוטים, אם כן, מותר לדבר גם על ממשלה-שליש-שוטים. מעשה-החלם זה יתנקם בעליו, ואם לא די בשר שימחה ארליך, כדי לשים קץ לשילטון הליכוד, הרי בא עכשיו השר לנדאו להשלים את המלאכה.

אין שום היסכון!

תחת פעולות שרירותיות מסוג זה, אדוני השר, הייתי מציע לך ולממשלה לפעול שלא על דרך שררה, כי אם על דרך החיוב, ולחשוב איך באמת לחסוך דלק. זהו מעשה חיובי, על-ידי ניצול אנרגיות השמש בממדים גדולים לאי-שיעור מן ההתחלות החובבניות שיש היום בתחום זה — אפשר ברבות הימים לפתור את הבעיה.

אף כי מה ושם הושמעו בקול-ענות-חלושה כמה דבריה-התנגדות להצעה להנהיג יום-שבתון לרכב, הייתי בשבוע שעבר חבר-הכנסת היחיד שהתקיף את ההצעה בחריפות, מעל דוכן ה-כנסת. עשיתי זאת במיסוגרת הדיון על פעולות משרד-התחבורה.

הלח הדברים:

אורי אבנרי: ההצעה להנהיג יום-שבתון של רכב, היא הצעת-סרק ראוותנית, מיותרת, אווילית, בובנית, שרירותית ושחצנית.

מרדכי וירשובסקי: תוסיף גם מוזיקה.

אורי אבנרי: כמובן, יותר מכל — מוזיקה.

בכל פעם ששרי-התחבורה עומד על עברי-פיפתח של פשיטת-ירגל, ומחפש בשארית כוח הייאוש צעד שיהיה דרמטי, שיעשה רושם כביר של כושר-החלטה, קשיחות, גבריות וזקיפות-יקומה, הוא מגיע לאיוולת הזו, ששמה יום-שבתון.

שרי-התחבורה דויד צבי פינקס ז"ל הנהיג יום-שבתון — אך אז לפחות היתה לו כוונה אמיתית: להשבית את הרכב בשבת. הציבור קם נגדו, ויום-השבתון שבק חיים לכל חי.

בא שרי-התחבורה שימעון פרס, וכתרועת-התחבורה הנהיג יום-שבתון. עברו ימים, ובקול-ענות-חלושה בוטל יום-השבתון.

עכשיו בא שרי-התחבורה, חיים לנדאו, ואולי נכון יותר להשתמש בשום המחתרתי, הגונדר אברהם — וגילה שוב את הפטנט הזה, איך לעשות רושם בול, ולהדהים את הציבור.

מי החמורים?

הדבר תואם היטב את הסיגנון האהוב על הרוויזיוניסטים מימים ימימה, ואת סיגנון ממשלת-הליכוד — שוויץ ורושם במקום מעשה, גיגונים וטכס ודרמטיות תחת שיגים ופיתרונות.

השר לנדאו טוען שהדבר יביא לחיסכון של שמונה מיליון דולר — 0.05 אחוזים של צריכת-